

Pedagogisch Beleidsplan Elzenkring Kinderopvang CV

Inhoud

Inleiding	2
1. Pedagogische visie	4
1.1 Landen op aarde	4
1.2 Nabootsen	4
1.3 Ritme	5
1.4 Huishouden	5
2. Pedagogische uitgangspunten	6
2.1 het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid	6
2.2 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties	7
2.3 Ontwikkeling van sociale competenties	8
2.4 Overdracht van normen en waarden	8
3. De rol van de Elzenkring Kinderopvang CV	9
4. Gastouders en kleinschalige kinderopvang	10
4.1 Gastouders	10
4.2 Kleinschalige kinderopvang:	11
5. Contact met ouders	11
6. Kinderen	12
7. Ander belangrijke zaken	12
Nawoord	13

Inleiding

Het pedagogisch beleidsplan vormt de basis voor de manier waarop Elzenkring Kinderopvang CV en de aangesloten gastouders en kleinschalige kinderopvang omgaan met de opvang en begeleiding van kinderen. Het geeft richting aan de dagelijkse praktijk en waarborgt de kwaliteit van de opvang.

De naam Elzenkring staat voor kracht (Els) en geborgenheid (kring).

De boom de Els staat voor de overgang tussen 2 werelden.

Een kring beeldt uit hoe we met elkaar rondom het kind staan, ieder vanuit eigen kracht.

De Elzenkring richt zich op kleinschalige, huiselijke kinderopvang voor kinderen van 0-13 jaar. Dat kan in allerlei vormen zijn:

- ✓ gastouder die in eigen huis kinderen opvangt gastouder die bij de ouders in huis kinderen opvangt, als ZZP'er of dienstverlening aan huis
- ✓ gastouder die een vorm van thuisonderwijs aanbiedt
- ✓ kleinschalige kinderopvang op locatie

Houder van Elzenkring Kinderopvang CV

Marijoke van der Keur
Weverstraat 60
6862 DR Oosterbeek
06-46775763
marijokevdkeur@gmail.com

Visie

Ieder kind komt op de wereld om iets te brengen met eigen kwaliteiten. Daarmee gaan we er van uit dat ieder kind uniek is en niet als onbeschreven blad bij ons komt. Aan ons om het raadsel van het kind te ontsluiten.

Egalité, liberté en fraternité. Wij leren van kinderen, van elkaar vanuit een gelijkwaardigheid. We blijven ons ontwikkelen en we willen leren in vrijheid. Ieder van ons heeft waarde binnen het geheel.

*Heilsam ist nur, wenn
Im Spiegel der Menschenseele
Sich bildet die ganze Gemeinschaft
Und in der Gemeinschaft
Lebet der Einzelseele Kraft.*
Rudolf Steiner

*Dit alleen geneest,
Wanneer in de spiegel van de mensenziel
De hele gemeenschap zich vormt
En de gemeenschap
De kracht leeft van de enkele ziel.*

Missie

Het scheppen van kleinschalige, huiselijke opvangplekken, waar kinderen zich op eigen wijze kunnen ontwikkelen.

Strategie

Om onze missie en visie te realiseren hebben we de volgende standpunten:

- ons laten inspireren door antroposofische pedagogiek
- dag- en jaarritme spelen een belangrijke rol
- de natuur: veel naar buiten gaan en vrije spel
- zo veel mogelijk natuurlijke materialen en biologische (-dynamische) voeding
- ouders als partner in de opvoeding
- onszelf blijven ontwikkelen en elkaar ondersteunen
- eerlijke en transparante organisatiecultuur

Elzenkring Kinderopvang CV heeft een contract met Stichting Sleipnir, waarbij Marijoke van der Keur beherend vennoot is en Sleipnir stille vennoot. Elzenkring Kinderopvang CV is hiermee geen privébezit van Marijoke. Hierdoor kan het uitgangspunt nooit winstbejag zijn. Beslissingen worden genomen op transparante wijze en met het oog op zo groot mogelijk belang. Zie www.sleipnir.nl

1. Pedagogische visie

Elzenkring Kinderopvang CV laat zich inspireren door de antroposofische pedagogiek van Rudolf Steiner. Het gaat om bewuste manier van opvoeden en een holistische kijk op het kind. Het kind bestaat niet alleen uit cognitie, maar komt op aarde als mens met allerlei kwaliteiten en eigenheid. Aan ons op zoek te gaan naar het wie het kind is en wat het van ons nodig heeft. Hierbij kan ook gebruik gemaakt worden van de methode 'inleven waarnemen' van Albert de Vries. Hiermee kunnen we op zoek gaan naar wat het kind op aarde komt brengen en hoe wij kunnen afstemmen en aansluiten zodat het dit op positieve manier kan doen.

*Dit kind is tot ons uit de geestelijke wereld neergedaald
Wij mogen zijn raadsel oplossen
Van dag tot dag, van uur tot uur*

Ook laten we ons inspireren door andere pedagogen als Emmi Pikler, de echte aandacht voor het kind en vertrouwen dat het kind op eigen initiatief en tempo zich ontwikkelt.

Hoe fijn zou het zijn als de kinderen uitgroeien tot mensen die op eigen wijze kunnen bijdragen aan de wereld door creatief te zijn, initiatief te tonen, verantwoordelijkheid te dragen en kunnen inleven in anderen.

Mens worden!

Hoe kunnen we kinderen ondersteunen?

1.1 Landen op aarde

Het kind landt op aarde in een onbekende wereld. Alle smaken, geuren en beelden zijn nieuw. We willen het kind een zachte landing op aarde geven en het helpen begrijpen hoe het leven hier gaat. Dit vraagt van ons een bepaald bewustzijn. Hoe richten we de omgeving in? Met welke (zachte) kleuren, geuren en geluiden, mooie beelden aan de muur of in boekjes, echte materialen, biologisch (-dynamische) voeding, niet te warm en te niet koud, natuurlijke kleding en stoffen, beschermen het hoofdje en geven het aandacht en liefde?

Langzaam mag de wereld wat groter worden en gaan kinderen op ontdekking. Veel naar buiten de natuur in, klimmen en klauteren, stampen en springen. Zo kan een kind zakken in het eigen lijfje, zijn/haar binnenwereld ervaren en aan ons te ervoor te zorgen, dat het daar behaaglijk en goed is.

1.2 Nabootsen

Als het kind nog veilig in de baarmoeder zit, voelt het de stemming van moeder. Na de geboorte zijn kind en moeder/opvoeder ook nog lang met elkaar verbonden. Het kind doet mee in de stemming van de volwassenen om hem heen. Wat wil je een kind laten beleven? Wil je een kind voordoen dat het leven gehaast is, druk, stress of dat er rust, respect en levensvreugde is? We zijn zelf hierin ons

grootste instrument. Kinderen spiegelen ons. Zie je drukke kinderen, ga dan eerst bij jezelf te rade, ben ik druk? Of praten we te veel tegen het kind? Geven we keuzes of stellen we veel vragen, dan wordt het druk in het hoofd van het jonge kind. Kinderen leven in het hier en nu, mooi om daar als opvoeder bij aan te sluiten en ook bij jezelf de rust te zoeken en met je aandacht in contact te zijn met je eigen lijf.

Wij noemen dat nabootsenswaardig zijn. We leren kinderen het leven door voor te doen, dit vraagt bewust zijn van hoe je doet en wat je doet.

Het is heel druk in de groep van Margot, de kinderen rennen en joelen. Net nu ze het zo druk heeft! Zou er storm op komst zijn? Margot zou kunnen verschonen, zodat ze snel naar buiten kunnen. Maar ze besluit op de grond te gaan zitten, pakt een boekje en gaat zachtjes voorlezen. Eerst gaat één kind bij haar zitten, al gauw wil een ander kind op schoot en komt de rest erbij. Margot geniet van het rustmomentje, dan maar iets later naar buiten. Het boekje heeft mooie platen over storm en de herfst en sluit aan bij waar de kinderen mee bezig zijn. De rust keert terug.

1.3 Ritme

Ritme is belangrijk, het geeft houvast, veiligheid en voorspelbaarheid. Het dag- en nachtritme, ritme van in- en uitademen, van eten en uitscheiden, van slapen en waken. Maar ook het ritme in het jaar geeft herkenning en houvast. We besteden dan ook aandacht aan de seizoensfeesten. Het zijn ook momenten om met de kinderen te vieren, als parels in de ketting van het jaar. Het hoeft helemaal niet groots, heel klein kan het al magisch zijn.

Het is Sint Jansfeest op 24 juni, rond de langste dag van het jaar is. In de zandbak is een vuurtje gemaakt in een vuurschaal. De kinderen hebben houten stokjes met rode en oranje slierten van crêpepapier en zwaaien ermee. Bloemenkransen op het hoofd en we zingen: "Hoor je het zingen van het vuur?" Blijve gezichten starend in het vuur, onder de indruk van dit bijzondere moment.

1.4 Huishouden

Tegenwoordig moet alles het liefst zo snel en makkelijk mogelijk. Waardoor het voor kinderen onnavolgbare handelingen geworden zijn. De was verdwijnt in een 'toverapparaat' en komt er schoon uit, maaltijden gaan in 'toverdoos' en komen er klaar uit. We denken in producten en minder in processen. Terwijl juist de processen heel waardevol zijn voor kinderen. Samen een wasje doen, broodje kneden en bakken, vegen en matten kloppen. Kinderen beleven er plezier aan, leren dat je ergens moeite voor moet doen en er is eigenheid. Mogelijk is de lasagne lekkerder bij de traiteur en minder perfect als we het zelf maken, maar dan mist het ook eigenheid. Wat heeft meer waarden: zelf cadeautje maken voor kinderen of kopen?

Gebruik het huishouden als ritme in de dag, mee mogen doen, het leven leren en krachten op doen door de vaste gewoontes (zie ook hoofdstuk 2.4).

De kinderen druppelen naar binnen bij het zachte licht van de zoutlampen. Op tafel een porseleinen beslagkom met meel. Eén van de kinderen giet er warm water met gist bij, een ander mag roeren. Dan gaan de handjes in het deeg en moet er gewerkt worden. Het wordt heel stil. Dat kneden is best een klus. Op de ovenplaat verschijnen steeds meer 'bolletjes' gekneed in allerlei vormen. Dan is er

geduld nodig, het deeg moet rijzen. Als ze de oven ingaan, komen de kinderen voor het raampje in de oven kijken, wat gaat het nu lekker ruiken! Ze krijgen nu echt trek!

2. Pedagogische uitgangspunten

In de wet staan vier pedagogische basisdoelen die belangrijk zijn voor de ontwikkeling van het kind, beschreven door Marianne Riksen-Walraven:

1. het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties
4. Kinderen de gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van de samenleving eigen te maken.

2.1 het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid

Hoe bied je emotionele veiligheid aan? Wat betekent het precies? Wanneer voel jij je zelf behaaglijk en veilig? Hoe vind jij het als je ergens voor het eerst binnenkomt? Dat kan best spannend zijn.

Voor nieuwe kinderen in de opvang, nemen we dan ook de tijd voor het wennen. Dit begint bij een uitgebreide kennismaking. Als ouders er vertrouwen in hebben, dan zal hun kind dit merken en helpen bij het wenproces. Het ene kind went sneller dan het andere en daar mag ook de tijd voor genomen worden. Maar het kan ook voorkomen dat het niet lukt en de opvang moet stoppen, omdat het kind laat zien dat het nog niet zo ver is.

Als het kind de eerste keer binnenkomt, wordt het van harte welkom geheten. De andere kinderen weten al dat er nieuw kindje komt en er is al plaats gemaakt. Er is speelgoed klaargelegd. De gastouder/pedagogisch medewerker neemt de tijd om contact te maken met het kind en een band op te bouwen. Een kiekeboespelletje, boekje lezen, liedje zingen kan helpen om het kind op het gemak te stellen. Je kunt heel mooi aansluiten bij wat het kind laat zien. Ga dan hetzelfde doen, breid het misschien iets uit en er ontstaat verbinding.

Gastouder Karin verwelkomt het nieuwe kindje Sofie van twee jaar. Schuchter komt ze binnen, half verscholen achter de benen van papa. Karin laat het kindje eerst even met rust en richt zich op papa. Zo kan Sofie even rond kijken naar de andere kinderen en de houten treinbaan op de grond. Karin: "Dag Sofie, wat ben ik blij je te zien. Wat fijn dat papa erbij is en dat jullie samen zijn. Heb je gezien wie er nog meer zijn? Daar is Pieter bij de trein en daar bij de poppen is Noa. Karin ziet dat Sofie naar de poppen kijkt en stelt voor: "Zullen we samen eens kijken bij Noa en de poppen?"

Doordat de dagen altijd in grote lijnen hetzelfde verlopen, raakt het kind vertrouwd met de opvang. Er zijn vaste rituelen en liedjes die gezongen worden, overgangen worden goed begeleid. Het helpt om niet te zeggen: "We gaan opruimen", maar te zingen wat je gaat doen. De voorspelbaarheid geeft veiligheid. Het kind kan figuurlijk wat achterover leunen, het weet wat er gaat komen. De

huiskabouter kan ook meedoen in de rituelen aan tafel. Hij wordt eerst wakker gezongen, begroet iedereen. Het kindje wat nog wennen moet, durft misschien wel iets te zeggen tegen de kabouter.

De gastouder/pedagogisch medewerker bouwt een band op met het kind door vanuit intuïtie te reageren en waar te nemen wat er gebeurt. Is er een onverwachte handeling gelukt, dan kun je die onderzoeken en kan dit ingang geven tot dit kind.

Pedagogisch medewerker Elise zit al poosje te kijken naar nieuwe jongetje Rowan van 2,5 jaar. Hij lijkt nog niet zijn draai te vinden. Ze probeert met hem een boekje te lezen, maar hij wil niet komen kijken. Aan tafel kijkt hij met grote ogen om zich heen en eet of drinkt nauwelijks. Ze ziet dat hij steeds kijkt naar de kleine baby Jolie en vraagt: "Wil jij helpen met flesje geven aan Jolie?" Dat wil hij wel. Elise heeft een ingang gevonden, hij lijkt te willen helpen bij de kleinere kinderen.

2.2 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Als een kind zich veilig voelt, kan het ontwikkelen tot een zelfstandig mens. De mogelijkheid tot zelfstandig worden, kun je al aan hele kleine kinderen bieden. Als jij de tijd neemt bij het verschonen, vertraagt en voorspelbaar bent, kan ook een baby al meedoen door de beentje op te tillen.

We kunnen de baby ook al uitdagen tot ontwikkeling door het plat op de grond te leggen met wat te ontdekken eromheen. Een baby is nog een horizontaal wezen, dat van daaruit kan gaan draaien en rollen. We hoeven alleen maar de omgeving zo in te richten dat het kind in beweging komt. Het vuur is al aan, het kind wil al. En dan niet meteen inspringen als iets niet lukt, maar vol vertrouwen toekijken.

De dreumes kunnen we de ruimte geven door het kind zelf te laten eten, mee op te laten ruimen en zo een bordje naar de keuken te brengen. De peuter kan proberen zelf zijn jas en schoenen aan te doen. Natuurlijk kunnen we dit zelf sneller, maar wat een mooie gelegenheid om te oefenen en zelfvertrouwen te krijgen. Zo toon je respect voor hun autonomie.

Buiten geven we ze de ruimte om ervaringen op te doen, van klimmen op boomstammetjes tot voelen in het zand. En als iets niet meteen lukt, het kind eerst de ruimte te geven het zelf op te lossen. De kleuter kan ook hulp vragen aan een ander kind, als het brood smeren bijvoorbeeld nog niet lukt of veter dicht maken.

Vanuit ongeduld of angst grijpen we soms te veel in. Hoe mooi om het kind de ruimte en het vertrouwen te geven om het zelf te mogen ervaren.

Heerlijk klimmen buiten in de speeltuin vlakbij het huis van gastouder Hanneke. Daar staat een fijn klimrek. Joris zit al gauw bovenin en roept naar Hanneke: "Kijk, ik sta op de toren!" Hanneke vindt het spannend, maar zegt: "Dag Joris, ben jij even hoog, nu kun je alles goed zien!" Joris laat een hand los en zwaait en probeert dan of hij ook één been door het rek kan krijgen, hij bungelt wat heen en weer en klautert dan weer naar beneden.

We richten de ruimte in met verschillende hoekjes waar verschillend spel gespeeld kan worden. Zodat het kind uitgenodigd wordt om tot spel te komen. Materialen zijn nog niet zo uitgewerkt, kinderen kunnen er met hun eigen fantasie nog van alles in zien. Een houten schijfje kan een koekje of een centje zijn.

Er wordt niet met (taal) ontwikkelprogramma's gewerkt. We sluiten aan bij wat de kinderen doen, zingen er dan over of zoeken er boekje of tafelspelletje bij. Ook helpt het dat we kinderen veel vrij

laten spelen en bewegen. Hierdoor vormen hersenverbindingen en stimuleren we het leervermogen tot taal.

2.3 Ontwikkeling van sociale competenties

Het mooie aan kinderopvang is, dat er meer kinderen zijn. In kleinschalige, huiselijke kinderopvang zijn de kinderen van verschillende leeftijden. Een kind krijgt de gelegenheid om de iets oudere kinderen te observeren en na te bootsen. Het oudere kind krijgt de gelegenheid om het jongere kind te helpen. Natuurlijk moet dat nog begeleid worden. Een enthousiaste peuter kan soms te hard omgaan met een baby. Twee peuters kunnen hetzelfde speelgoed willen en er kan geslagen worden. Aan ons om de kinderen te leren hoe we de dingen doen. Slaan, bijten, schoppen en gooien doen we niet, je mag wel je eigen spel verdedigen. Je zegt 'ja' tegen de wil van het kind, met 'nee' zeggen blokkeer je juist. Dus niet gooien met blokken, we bouwen ermee. Als een kind regelmatig bijt of slaat, is het onderzoek aan ons om te kijken of er meer aan de hand is. Misschien zijn er spanningen thuis, heeft het fysiek ergens last van of zijn veranderingen in de opvang geweest. Een kind afleiden en uit de situatie halen, kan ook helpend zijn. "Kom jij maar even mee, ik heb net iemand nodig die de planten water wil geven".

Kinderen onder de 4 jaar kunnen nog niet echt invoelen wat er bij andere kinderen gebeurt. We kunnen het ze vertellen wat het slaan doet bij het andere kind, maar nog niet verwachten dat het kind dit echt snapt. Ook bij grotere kinderen moeten we ons afvragen of het soms verplichte 'sorry' zeggen, echt gemeend is. Help het kind zijn gevoelens en behoeften onder woorden te brengen. "Jij wilde heel graag met deze hele mooie auto spelen en Sil wilde dat ook. Ik snap dat je nu boos bent". Het kan helpen om meerdere auto's of ballen te hebben. Het kan ook buiten zeker helpen om eens geen speelgoed neer te zetten, kinderen komen dan tot heel ander spel. De natuur helpt hier ook in, hoe meer ruimte er buiten is, hoe anders de dynamiek. Hadden bij gastouder Jannie de kinderen eerst nog ruzie, in het bos zoeken ze takken en stenen en is de sfeer heel harmonieus.

We helpen ze te leren empathisch te zijn door zelf sensitief te reageren. We benoemen wat we zien aan gevoelens en behoeftes bij het kind en na de emoties de ruimte te hebben gegeven, komen we met oplossing of afleiding.

Inleven leren kinderen van 2,5 jaar ook door fantatiespel, ze oefenen verschillende rollen in hun spel.

Het voordeel van een groepje+ kinderen is ook dat ze leren dat ze moeten wachten op hun beurt, leren delen en rekening houden met elkaar.

Een paar kinderen willen dezelfde auto, Sven slaat op het hoofd van Tim. Tim begint hard te huilen. Gastouder Irene loopt naar de kinderen. Ze troost Tim en zegt: "Sven, slaan doen we alleen op een trommel, niet op Tim, dat doet pijn". Ze troost Tim en zegt dan Kom ik heb net hulp nodig, jij kunt mij helpen tafeldekken".

2.4 Overdracht van normen en waarden

We geven het kleine kind mee dat de wereld goed is, een veilige plek. We leren de kinderen respect voor elkaar, binnen voor de materialen, buiten voor de natuur. Dat begint ermee hoe wel zelf met spullen omgaan. Schoppen we iets opzij of rapen we het op? Gooien we iets weg of repareren we het? Mogen kinderen buiten takken afbreken, bloemen plukken? Hoe gaan we om met dieren? Aan ons om de kinderen te leren hoe het hier op aarde gaat en dat er verschillen tussen ons zijn en dat die er ook mogen zijn. Ieder kind heeft eigen kwaliteiten, ziet er misschien anders uit, spreekt andere

taal en dat mag allemaal. Dit is ook terug te vinden in boekjes en speelgoed, er zijn allerlei kinderen met verschillende huidskleur terug te vinden, dik en dun, groot en klein.

Wat jammer er zit een scheur in het mooie prentenboek van Olle's skitocht. Zo maar een grote scheur. Kiki draaide de bladzijde iets te enthousiast om. Gelukkig hebben we speciaal plakband om de bladzijde weer te maken. Gastouder Dorine legt het boek op tafel en houdt de twee kanten precies tegen elkaar. Dan gaat het plakband erover en wordt afgeknipt. Goed erover wrijven en je ziet het bijna niet meer. Kiki zucht, gelukkig dat Dorine dat kon, nu kunnen ze weer verder lezen.

Het helpt kinderen ook door ze te begrenzen, dat kan heel liefdevol. Ook zo leren we ze het leven. Zo doen we de dingen hier. We rennen niet binnen, wel buiten. We ruimen eerst op voor we aan het volgende beginnen. We wassen onze handen voor we gaan eten. We vegen onze voeten voor we naar binnen gaan. We gooien niet met eten.

In de leeftijd van 0-7 jaar heb je hiertoe de volgende mogelijkheden tot je beschikking:

- Nabootsen: kinderen leren door ons na te bootsen, aan ons om het goede voorbeeld te geven
- Gewoontes: alles wat in de gewoonte zit, roept minderen weerstand op en kost minder energie. Gewoontes zorgen er ook voor dat je actief mee kan doen, je weet wat er gaat komen. Je hoeft minder wakker te zijn in de dag, als er veel gewoontes zijn.
- Magie: kinderen hebben veel fantasie, dit kun je inzetten bij het opvoeden
- verwondering naar een spinnetje buiten. Verzorg de seizoenstafel. Mooie spreuk...

De grotere kinderen komen van buiten en moeten zachtjes de trap op zonder de kleintjes wakker te maken. Buiten vraag ik of ze ook weten hoe olifanten lopen. We stampen er lekker op los. Binnen vraag ik of ze ook weten hoe muisjes lopen, op onze tenen gaan we de trap op.

3. De rol van de Elzenkring Kinderopvang CV

Als Elzenkring Kinderopvang CV bieden we ruimte voor iedere gastouder en kinderopvang om eigen visie te hebben, maar wel binnen een bepaald kader. Wat bindend is, is hoe we naar kinderen kijken. Ze zijn al een eigen wezen, we zien ze niet als leeg vat, waar je van allerlei kennis in moet stoppen. We gaan uit van 7 jaar periodes. De eerste 7 jaar leren kinderen door te spelen, te bewegen, te onderzoeken en na te bootsen. Er wordt dan ook veel ruimte geboden aan het vrije spel. Aan ons om de omgeving zo in te richten dat het hiertoe uitnodigt. Als gastouder/pedagogisch medewerker verzorgen we vooral de stroom in de dag, dat iedereen warm en goed doorvoed is, uitgeslapen en veel naar buiten kan. Van 7 tot 14 jaar is er vooral enthousiasme en passie nodig, waar loop jij als gastouder/pedagogisch medewerker warm voor? De wereld van het kind wordt groter en hoe leuk om dan te gaan kijken bij de bakker, boer, imker, molenaar. Te luisteren naar iemand die heel mooi verhalen kan vertellen of prachtige schoolbordtekening kan maken.

Door minimaal 5 keer per jaar een inspiratie dag te organiseren bieden we steeds weer verdieping en scholing aan. Eén keer per jaar nodigen we ook de ouders van de kinderen uit.

Er is de mogelijkheid tot aansluiten van intervisiegroepen per regio om met collega gastouders te sparren en te professionaliseren. Vanaf juli 2026 zal er ook pedagogisch coaching aangeboden worden om verder te komen in je ontwikkelbehoeftes.

Ieder jaar wordt er geëvalueerd, bezoeken gebracht en kan er tussendoor gebeld worden om te sparren of zorgen te delen.

Op deze manier zorgen we voor gezond en goed pedagogisch klimaat.

We halen ook een heel stuk administratie weg bij de gastouders en kleinschalige kinderopvang. We verzorgen de facturatie, debiteurenbeheer, jaaropgaven en aanleveringen aan de belastingdienst.

4. Gastouders en kleinschalige kinderopvang

4.1 Gastouders nemen contact op met Elzenkring Kinderopvang CV en vandaaruit ontstaan de eerste gesprekken om te kijken of de pedagogische visie voldoende overeenkomt, de praktische zaken haalbaar zijn en kan er informatie uitgewisseld worden.

Wat zijn de eisen aan een gastouder?

- 18 jaar of ouder.
- een diploma van een erkende opleiding, Minimaal niveau 2 Zorg en Welzijn diploma heeft
- een geregistreerd en geldig certificaat voor kinder-EHBO.
- een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) hebben.
- ingeschreven in het personenregister kinderopvang (PRK). Dit geldt voor alle volwassenen die werken of wonen op de plek waar u kinderen opvangt.
- ingeschreven bij een gastouderbureau dat in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) staat.
- werken volgens het pedagogisch beleidsplan, het veiligheids- en gezondheidsbeleid en de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling van het gastouderbureau.
- goed telefonisch bereikbaar voor de ouders of verzorgers van het kind.
- Nederlands spreken tijdens de opvang.
- Als de situatie vraagt om een andere taal (bijvoorbeeld bij de tijdelijke opvang van expatkinderen) mag u ook een andere taal dan Nederlands spreken.

Eisen locatie gastouderopvang

De locatie waar u als gastouder opvang biedt, moet voldoen aan de volgende eisen:

- een aparte slaapruijnte voor kinderen jonger dan 1,5 jaar
- voldoende speelruimte binnen en buiten
- een volledig rookvrije woning
- voldoende goed werkende rookmelders

Tijdens huisbezoek wordt er gekeken naar:

- Veiligheid en hygiëne, er wordt een inventarisatie gemaakt van de kleine en grote risico's. We gebruiken hierbij de risico inventarisatie van RIStart van Portabase, daaruit kan een actieplan komen. Ook maakt de gastouder een calamiteitenplan met vluchtroutes. De risico inventarisatie is ook in te zien voor vraagouders.
- De gastouder wordt bevraagd op 4 pedagogische doelen (zie hoofdstuk 2) en 6 interactieve vaardigheden: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, communicatie (praten en uitleggen), begeleiden van interacties tussen kinderen, ritme en grenzen kunnen bieden en ontwikkeling kunnen stimuleren.
- Inrichting van het huis: is er voldoende ruimte voor de kinderen, voldoende rustige slaapplekken, buitenplekken aan huis of in de buurt? Is er voldoende spelmateriaal voor alle

leeftijden? Hoe is de sfeer en huiselijkheid? Kunnen kleine kinderen veilig spelen op de grond of in een box? Als het huis van de vraagouders is en de gastouder daar opvangt, gelden ook de wettelijke eisen qua veiligheid en hygiëne.

Als dit allemaal goed verloopt, kan een gastouder beginnen bij Elzenkring Kinderopvang CV.

PR: hoe kom je aan (vraag)ouders? Ik kan met je meedenken waar en hoe je bekendheid kunt geven en ook gebruik maken van onze eigen sociale media.

Overeenkomsten:

- We sluiten tussen gastouder en gastouderbureau een overeenkomst vast
- We sluiten met gastouder, vraagouder en gastouderbureau een overeenkomst vast.

Tweemaal per jaar vindt er een **huisbezoek** plaats door de houder:

- Om te evalueren, hoe gaat het met de kinderen, de ouders, met de gastouder en wat kan Drakepit verder bijdragen?
- Om de inventarisatie van kleine en grote risico's opnieuw met elkaar te doorlopen en een up-to-date verslag te maken. Als er tussendoor wijzigingen zijn in en om huis, dan wordt dit doorgegeven aan de houder en kan de risico inventarisatie aangepast worden.

Vanaf juli 2026 zal er permanente educatie verplicht zijn voor gastouders. Als Elzenkring Kinderopvang CV bieden we aantal scholings/inspiratiedagen aan. Net als coaching en zijn er ook mogelijkheden om bij de regionale intervisiegroepjes aan de sluiten. Als gastouder werk je alleen en is het fijn om met je mede-collega's te kunnen sparren.

4.2 Kleinschalige kinderopvang: als de opvang niet aan huis, maar op een andere locatie, dan wordt het een kleinschalige kinderopvang. Er is dan de optie van een franchiseovereenkomst met de Elzenkring Kinderopvang CV. Ik kan meehelpen bij maken van beleidsplannen, welke stappen er doorlopen moeten worden, we bieden coaching + scholing aan en ook nu kunnen we de facturatie en debiteurenbeheer doen.

Administratie: voor beide opties zorg ik voor een stuk administratie. Je krijgt van mij alle mogelijke documenten en formats die je helpen bij de opstart. Ik verzorg maandelijks de facturen, uitbetalingen en helpen ouders er aan te herinneren als ze nog niet betaald hebben.

We maken gebruik van software systeem Portabase van Kidskonnnect. Hier kunnen de afgenomen uren ingevuld worden en facturen en documenten bekeken worden.

5. Contact met ouders

De gastouders/pedagogisch medewerkers staan met ouders rondom het kind. De band is nauw, er is hiervoor vertrouwen en open communicatie nodig. Samen wordt er opgetrokken in de opvoeding van het kind. De gastouder/pedagogisch medewerker zal overleggen met ouders hoe het thuis gaat, maar heeft ook haar eigen regels. Dit vraagt om wederzijds respect.

Bureaunkosten: ouders betalen via 2 wegen maandelijks bureaukosten:

- 50 Euro voor het eerste kind in een gezin, 30 Euro voor het 2de kind en 15 Euro voor het 3de kind.

- BSO opvang is hierop een uitzondering: 25 Euro voor het eerste kind, 15 voor het 2de kind en 5 Euro voor het 3de kind.

(Dit moet nog verder doorgerekend worden)

Er zijn een aantal contactmomenten met ouders.

- Tijdens het allereerste koppelingsgesprek legt de houder uit wat Elzenkring Kinderopvang CV doet voor vraagouders en gastouder
- Tijdens de jaarlijkse evaluatie, ouders worden gebeld om de opvang te evalueren. Dit gebeurt anoniem. De gastouder wordt hier niet in meegenomen
- Er is een oudercommissie, een aantal keer per jaar is er een vergadering. De ouderscommissie behartigt de belangen van de ouders en de kwaliteit van de opvang
- Er is één maal per jaar een inspiratie/scholingsdag waarbij ouders ook welkom zijn

Tussendoor kunnen ouders altijd bellen als er praktische of pedagogische vragen zijn.

6. Kinderen

Voor kinderen is gezonde hechting van groot belang. Het voordeel van kleinschalige kinderopvang is de huiselijkheid en vaste gezichten. En is er tijd en aandacht voor ieder kind. Er is ruimte voor geborgenheid, gezelligheid, kleine vieringen en rituelen, buiten spelen en verwonderen.

Als gastouder/kleinschalige kinderopvang bied je opvang aan kinderen onder de 13 jaar. Dat kan van 0-4 jaar zijn, of 4-13 jaar en combinaties hiervan. Dit kan in de vorm van opvang zijn of van thuisonderwijs.

We houden ons aan wettelijk maximum aantal kinderen per dag voor gastouders. Je mag per dag in totaal 6 kinderen van 0 tot 13 jaar tegelijk opvangen. Daarnaast geldt:

- maximaal 5 kinderen tot 4 jaar tegelijk opvangen
- maximaal 4 kinderen tot 2 jaar tegelijk opvangen
- maximaal 2 baby's tot 1 jaar tegelijk opvangen

Let op: uw eigen kinderen tot 10 jaar tellen mee.

Voor kleinschalige kinderopvang op locatie:

- Per pedagogisch medewerker 3 baby's onder het jaar
- Per pedagogisch medewerker 5 kinderen tussen 1 en 2 jaar
- Per pedagogisch medewerker 8 kinderen tussen 2 en 4 jaar
- Per pedagogisch medewerker 11 kinderen tussen 4 en 13 jaar

Je kunt de BKR rekentool www.1ratio.nl gebruiken om te kijken of de leeftijden en aantallen kloppend zijn.

7. Ander belangrijke zaken

Achterwacht: wanneer een gastouder meer dan 3 kinderen opvangt, inclusief de eigen kinderen, moet er een achterwacht aanwezig zijn. Deze achterwacht is tijdens de opvangtijden telefonisch te

bereiken en kan binnen 15 minuten aanwezig zijn. De achterwacht moet ouder dan 18 jaar zijn, maar hoeft geen diploma of VOG te hebben.

Ziekte:

- als een gastouder ziek is, mag deze alleen vervanging vragen aan een andere gastouder bij Elzenkring Kinderopvang CV
- als kinderen ziek zijn, dan is het aan de gastouder/pedagogisch medewerker om in te schatten of het kind beter thuis kan zijn. Ziek zijn hoort bij het leven, vaak maken kinderen een ontwikkelsprong als ze ergens doorheen geworsteld zijn. En kun je een kind geen groter cadeau geven door dit bij jou, als ouder, in vertrouwde omgeving te mogen doen.

Nawoord

Als Elzenkring Kinderopvang CV willen we fijne plekken bieden, waar kinderen veilig en warm kunnen groeien en bloeien.

It takes a village to raise a child

